OBRANNÁ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY

PŘEDMLUVA MINISTRYNĚ OBRANY

Česká republika a její spojenci čelí mimořádně špatné bezpečnostní situaci.

Rusko svou barbarskou agresí vrátilo do Evropy mezistátní válku velkého rozsahu a dává jasně najevo, že jeho mocenské ambice zdaleka nekončí na Ukrajině. Dosud se nesmířilo s rozpadem sovětského bloku a se vstupem zemí střední a východní Evropy do NATO a EU. Pro dosažení svých mocenských cílů neváhá použít masivní vojenskou sílu a životy vojáků i civilních obyvatel jsou mu lhostejné.

Tato situace vyžaduje zásadní změnu našeho přístupu k obraně. Po dlouhém období zanedbávání našich obranných kapacit jsme si znovu uvědomili, že obrana je jedním z hlavních úkolů státu a nezbytným předpokladem ekonomické prosperity.

Naše vláda bere obranu vážně a usiluje o to, abychom rychle napravili nedostatky, které v minulých letech vznikly v důsledku politického nezájmu a chronického podfinancování. Proto dnes Armáda České republiky prochází největší modernizací ve své historii.

Česká republika naštěstí není na svou obranu sama. Více než kdykoli dříve je zřejmé, jak je pro nás důležitá Severoatlantická aliance a obranná spolupráce s našimi spojenci. Členství v NATO proto samozřejmě zůstává základem a rámcem české obranné politiky.

Nová Obranná strategie České republiky (Strategie) vysvětluje, co je nutné učinit, aby naše obrana byla maximálně věrohodná a účinná a abychom v dostatečném rozsahu a kvalitě přispívali ke společné obraně v NATO. Řada kroků a změn, které jsou ve Strategii popsány, přitom již probíhá.

Nejdůležitějším sdělením nové Strategie je důraz na celovládní a celospolečenský charakter obrany. Abychom se společně s našimi spojenci dokázali ubránit, musíme nejen budovat dobře vyzbrojené, vycvičené a připravené ozbrojené síly, ale také posilovat celkovou odolnost státu a společnosti a připravovat naši zemi na přijetí, přesuny a podporu ozbrojených sil našich aliančních spojenců.

Strategie se proto zabývá také těmi předpoklady obranyschopnosti, které přesahují působnost resortu obrany. Nejedná se totiž o "Obrannou strategii Ministerstva obrany", ale o Obrannou strategii České republiky. Svůj díl odpovědnosti za obranu země máme všichni.

Říkám ale zcela jasně: prvořadým účelem české i alianční obrany je odstrašení útočníka. Naším cílem není vést s agresorem válku, ale odradit ho od útoku. Pro fungující odstrašení přitom potřebujeme mít silné obranné kapacity a nezpochybnitelné odhodlání je v případě napadení použít.

Jana Černochová ministryně obrany České republiky 4. října 2023

- aby byl domácí obranný a bezpečnostní průmysl ekonomicky silný, technologicky vyspělý, konkurenceschopný a disponoval potřebnými kapacitami. Česká republika bude podporovat dodávky materiálu ze strany českého obranného a bezpečnostního průmyslu pro pokrytí potřeb ozbrojených sil.
- 98. Pro obranyschopnost ČR je zásadní **zajištění bezpečnosti dodávek vojenského materiálu**. Komplexita dodavatelských řetězců může ovlivnit jejich plynulost a omezit nasaditelnost a udržitelnost ozbrojených sil. Česká republika proto podporuje zvyšování konkurenceschopnosti domácího obranného a bezpečnostního průmyslu s cílem rozvíjet jeho schopnost zajišťovat mírové i krizové dodávky vojenského materiálu.
- 99. Česká republika podporuje začleňování domácích subjektů do mezinárodních dodavatelských řetězců s důrazem na odstraňování technologických a surovinových závislostí na nespolehlivých či nepřátelských státech. Pro potřeby zajištění bezpečnosti dodávek ČR uzavírá strategická partnerství rovněž s nezbytnými zahraničními dodavateli.
- 100. V oblastech, kde domácí obranný a bezpečnostní průmysl nedisponuje plným spektrem potřebných výrobních a technologických kapacit, bude Ministerstvo obrany při pořizování vojenského materiálu od zahraničních dodavatelů požadovat maximální možné zapojení domácích subjektů do výzkumu, vývoje, výroby i do zajištění podpory životního cyklu pořizovaného materiálu.
- 101. Česká republika usiluje o zvyšování schopnosti průmyslu **flexibilně reagovat na rychlé zhoršení bezpečnostní situace**. Krizová výroba vyžaduje dostatek zkušeného personálu, přístup k surovinám včetně jejich zásob a dodávky energií. Ministerstvo obrany udržuje přehled o výrobních a technologických schopnostech obranného a bezpečnostního průmyslu a v koordinaci se Správou státních hmotných rezerv podporuje tvorbu zásob surovin, komponentů a technologií. Česká republika bude usilovat o propojení požadavků na dodávky vojenského materiálu mimo krizové stavy s dodávkami mobilizačními.
- 102. Česká republika ve spolupráci s dalšími zeměmi EU usiluje o to, aby byl **obranný a bezpečnostní průmysl uznáván jako společensky prospěšný** a měl adekvátní přístup k veřejným i soukromým finančním zdrojům (půjčky, investice).
- 103. Nezbytnou podmínkou zachování schopností a dalšího rozvoje podniků obranného a bezpečnostního průmyslu je jejich úspěch na zahraničních trzích. Česká republika proto podporuje **exportní aktivity obranného a bezpečnostního průmyslu**, a to i prostřednictvím posílených nástrojů státní podpory. Zohledňovány budou zahraničně-politické zájmy a mezinárodní závazky ČR.
- 104. **Ministerstvo obrany rozvíjí státní podniky ve své podřízenosti** za účelem zajišťování bezpečnosti dodávek, podpory životního cyklu vojenské techniky a udržení a rozvoje technické expertizy. Významnou roli hrají také v zabezpečení podpory výcviku ozbrojených sil. Ministerstvo obrany usiluje o ekonomickou stabilitu svých státních podniků, tvorba zisku ale není jejich hlavním účelem. Účelné může být rovněž vytváření partnerství mezi státními podniky a soukromými subjekty.

6. IMPLEMENTACE OBRANNÉ STRATEGIE ČR

- 105. Účinná implementace Strategie vyžaduje **celovládní a celospolečenský přístup**. Pouze včasné a kontinuální úsilí zajistí odpovídající připravenost a schopnost reakce na hrozby a krizové situace.
- 106. Zajišťování obrany je dlouhodobý, nikdy nekončící proces. **Plánování obrany proto musí být vedeno s dlouhodobou perspektivou.**
- 107. Naprosto nezbytné pro obranyschopnost ČR je dostatečné finanční zajištění. ČR proto na svou obranu bude **vydávat nejméně 2 % HDP** a v případě potřeby přistoupí k dalšímu navýšení obranných výdajů nad tuto úroveň.
- 108. Vláda vytvoří předpoklady pro **dostatečné personální, technické a organizační kapacity, které umožní optimální využití těchto zdrojů.** Je třeba zjednodušit akviziční procesy, a to i vzhledem k rychlosti technologického rozvoje.
- 109. Jednotlivé prvky Strategie budou rozpracovány v návazných koncepčních, implementačních a plánovacích dokumentech resortu Ministerstva obrany. Jde zejména o Ústřední plán obrany státu a další plány obrany státu, Dlouhodobý výhled pro obranu, Koncepci výstavby Armády ČR, Koncepci operační přípravy státního území, Koncepci přípravy občanů k obraně státu, Koncepci mobilizace ozbrojených sil ČR či Strategii vyzbrojování a podpory rozvoje obranného průmyslu ČR. Tyto dokumenty budou v návaznosti na tuto Strategii dle potřeby aktualizovány.
- 110. Konkrétní úkoly a opatření pro resort Ministerstva obrany vyplývající ze Strategie a návazných koncepčních a plánovacích dokumentů jsou realizovány především prostřednictvím pravidelně aktualizovaného **Střednědobého plánu činnosti a rozvoje resortu Ministerstva obrany.**
- 111. Další **relevantní orgány veřejné správy** budou Strategii naplňovat prostřednictvím svých strategických, koncepčních a implementačních dokumentů.
- 112. V rámci meziresortní pracovní skupiny k řešení legislativních a právních otázek v oblasti obrany Výboru pro obranné plánování bude provedena analýza všech relevantních zákonných a podzákonných předpisů souvisejících se zajišťováním obrany včetně právní úpravy krizových stavů. V případech, kde jejich stávající znění není v souladu s potřebami naplňování této Strategie, bude navržena jejich změna.
- 113. Naplňování Strategie na celovládní úrovni bude pravidelně **vyhodnocováno především prostřednictvím Zprávy o zajišťování obrany státu a ověřováno pomocí národních i aliančních cvičení.** Její implementace i vyhodnocování bude rovněž součástí naplňování a vyhodnocování Bezpečnostní strategie ČR.
- 114. V případě zásadní změny východisek, potřeb a cílů obranné politiky ČR **bude Strategie** revidována.
- 115. Tato Obranná strategie **nahrazuje Obrannou strategii ČR**, kterou schválila vláda usnesením ze dne 13. března 2017 č. 194.